

**“FILOLOGIK KOMPARATIVISTIKA VA
TARJIMASHUNOSLIK MASALALARI”**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2025-yil, 12-13-noyabr

**“PROBLEMS OF COMPARATIVE
PHILOLOGY AND TRANSLATION
STUDIES”**
international scientific and practical conference
November 12-13, 2025

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETI

TARJIMA NAZARIYASI VA AMALIYOTI KAFEDRASI

**“FILOLOGIK KOMPARATIVISTIKA VA
TARJIMASHUNOSLIK MASALALARI”**

mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya to‘plami

2025-yil, 12-13-noyabr

THE MINISTRY OF HIGHER EDUCATION, SCIENCE AND
INNOVATIONS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

ALISHER NAVO’I TASHKENT STATE UNIVERSITY
OF UZBEK LANGUAGE AND LITERATURE

THE DEPARTMENT OF “TRANSLATION THEORY AND PRACTICE”

Proceedings of the International Scientific and Practical Conference titled

**“PROBLEMS OF COMPARATIVE PHILOLOGY
AND TRANSLATION STUDIES”**

November 12-13, 2025

Tashkent – 2025

UO‘K 845.711.05

KBK 133.585.3 “Filologik komparativistika va tarjimashunoslik masalalari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya to‘plami. – Toshkent, 2025. – 889 b.

ISBN 978-9910-8871-6-1

Mas’ul muharrir:
Shuhrat SIROJIDDINOV
akademik

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti rektori

Tahrir hay’ati:

Nozliya Normurodova (O‘zbekiston), Zuhridin Isomiddinov (O‘zbekiston), Elizabetta Ragagnin (Italiya), Gabriela Shtoecli (Shveytsariya), Qosimboy Mamurov (O‘zbekiston), Sayed Mohamed Ahmad Korayem (Misr), Uzoq Jo‘raqulov (O‘zbekiston), Gulnoz Xalliyeva (O‘zbekiston), Yurgen Yakob Beker (Germaniya), Kemal Yavuz Ataman (Turkiya), Xurram Raximov (O‘zbekiston), Natalya Filimonova (Rossiya), Nedim Bakirci (Turkiya), Farhad Rahimi (Eron), Xayrulla Hamidov (O‘zbekiston), Elmira Adilbekova (Qozog‘iston), Sag‘inbek O‘rinboev (Qirg‘iziston), Zulxumor Xolmanova (O‘zbekiston), Mahmadiyor Asadov (O‘zbekiston), Ziyodaxon Teshaboyeva (O‘zbekiston), Dilnavoz Yusupova (O‘zbekiston), Islomjon Yakubov (O‘zbekiston), Nargiza Rashidova (O‘zbekiston), Sabohat Qahharova (O‘zbekiston), Hafiza Qo‘chqorova (O‘zbekiston,) Nigora Sulaymonova (O‘zbekiston), Dilafruz Muhammadiyeva (O‘zbekiston), Dostonbek Ahmadov (O‘zbekiston), Dilnoza Shonazarova (O‘zbekiston).

Mazkur xalqaro konferensiya materiali filologik komparativistika va tarjimashunoslikning dolzarb nazariy hamda amaliy masalalarini zamonaviy ilmiy yondashuvlar asosida yoritishga bag‘ishlanadi. To‘plamda turli milliy adabiyotlar, tillar va madaniyatlar o‘rtasidagi o‘zaro ta’sir, adabiyotlararo aloqalar, qiyosiy-tipologik va qiyosiy-genetik tadqiqotlar, badiiy va maxsus matnlarni tarjima qilish muammolari, tarjima strategiyalari va ekvivalentlik masalalari tahlil qilinadi. Shuningdek, konferensiya materiallarida tarjima nazariyasining zamonaviy konsepsiyalari, tarjimon kompetensiyasini shakllantirish, tarjimoni o‘qitish metodikasi, madaniyatlararo kommunikatsiya hamda globallashuv sharoitida tarjimaning ijtimoiy-madaniy ahamiyati kabi masalalar keng yoritiladi. Ilmiy maqolalar filologik komparativistika va tarjimashunoslik sohalarida faoliyat yuritayotgan olimlar, tadqiqotchilar, doktorantlar, magistrantlar hamda talabalar uchun mo‘ljallangan bo‘lib, fanlararo integratsiyani kuchaytirishga hamda nazariya va amaliyot uyg‘unligini ta’minlashga xizmat qiladi.

Mualliflar qarashi va asarlar nomlaridagi imlo tahririyat nuqtayi nazaridan farqlanishi mumkin.

To‘plam Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti Ilmiy-texnik kengashining 2025-yil 17-dekabrda 6-sonli yig‘ilish qaroriga asosan nashrga tavsiya etilgan.

UO‘K 845.711.05

KBK 133.585.3 Proceedings of the International Scientific-Practical Conference on the topic
“Problems of comparative philology and translation studies”. – Tashkent, 2025. – 889 p.

ISBN 978-9910-8871-6-1

Editor-in-Chief:

Shuhrat SIROJIDDINOV

Academician

Rector of Alisher Navo'i Tashkent State University of Uzbek Language and Literature

Editorial Board:

Nozliya Normurodova (Uzbekiston), Zuhridin Isomiddinov (Uzbekiston), Elizabetta Ragagnin (Italy), Gabriela Stöckli (Switzerland), Qosimboy Mamurov (Uzbekiston), Sayed Mohamed Ahmad Korayem (Egypt), Uzok Djoraqulov (Uzbekiston), Gulnoz Khallieva (Uzbekiston), Jürgen Yakob Beker (Germany), Kemal Yavuz Ataman (Turkiye), Khurram Rakhimov (Uzbekiston), Natalya Filimonova (Russia), Nedim Bakirci (Turkiye), Farhad Rahimi (Iran), Khayrulla Hamidov (Uzbekiston), Elmira Adilbekova (Kazakhstan), Sag‘inbek O‘rinboyev (Kyrgyzstan), Zulxumor Xolmanova (Uzbekiston), Mahmadiyor Asadov (Uzbekiston), Ziyodakhon Teshaboyeva (Uzbekiston), Dilnavoz Yusupova (Uzbekiston), Islomjon Yakubov (Uzbekiston), Nargiza Rashidova (Uzbekiston), Sabohat Qahharova (Uzbekiston), Hafiza Qo‘chqorova (Uzbekiston,) Nigora Sulaymonova (Uzbekiston), Dilafruz Muhammadiyeva (Uzbekiston), Dostonbek Akhmadov (Uzbekiston), Dilnoza Shonazarova (Uzbekiston).

This international conference articles are dedicated to illuminating the current theoretical and practical issues in philological comparativistics and translation studies based on the modern scientific approaches. The collection analyzes of mutual influences between different national literatures, languages and cultures; interliterary connections; comparative-typological and comparative-genetic studies; the issues of translating literary and specialized texts; translation strategies and problems of equivalence. Furthermore, the conference materials extensively cover the topics such as: contemporary concepts in translation theory, the formation of a translator competence, methodologies for teaching translation, intercultural communication and socio-cultural significance of translation in the context of globalization. The given scientific articles are intended to scientists, researchers, doctoral students, master’s students and undergraduate students who actively working in the fields of philological comparativistics and translation studies and they serve to strengthen interdisciplinary integration as well as to ensure the harmony between theory and practice.

The views expressed in the articles do not necessarily reflect those of the editorial board.

The publication was recommended by the Scientific and Technical Council of Alisher Navo‘i Tashkent State University of Uzbek Language and Literature on December 17, 2025.

“JEK RAYMOND” ROMANIDA JEK OBRAZI TAHLILI

Gulnoz Xalliyeva,

O‘zDJTU professori, f.f.d.

Farangizbonu Adamova,

Ma‘mun universiteti o‘qituvchisi

DOI: 10.52773/tsuull.conf.2025.12.11/TNUE5123

Annotatsiya. Ushbu maqolada Etel Lilian Voynichning “Jek Raymond” romanidagi bosh qahramon Jek obrazining bir qancha jihatlari tahlil qilingan jumladan, aql va idrok, idealim va sadoqat, o‘ziga xoslik va e‘tiqod, jasorat va yetakchilik bundan tashqari ichki ziddiyat va fojidan iborat. Jek ichki qarama-qarshiliklari, ma‘naviy ikkilanishlari va o‘z ishiga sodiqliklari uni jozibali va murakkab qahramonga aylantiradi.

Kalit so‘zlar: *intellektual, idealizm, e‘tiqod, sadoqat, jasorat, yetakchilik, sodiqlik, yorqin personaj, fojia, ichki ziddiyat.*

Abstract. This article analyzes several aspects of Jack, the main character in the novel “Jack Raymond” by Ethel Lilian Voynich, including intelligence and understanding, idealism and loyalty, originality and faith, courage and leadership, as well as internal conflict and tragedy. Jack’s internal conflict, moral dilemmas, and commitment this work make him a compelling and complex character.

Keywords: *intellectual, idealism, faith, loyalty, courage, leadership, bright character, tragedy, inner conflict.*

Kirish. “Jack Raymond” romani ingliz adibasi Ethel Lilian Voynich tomonidan yozilgan. Uning ikkinchi romani sifatida Jek Raymond va uning ichki ziddiyatlar va shaxsiy o‘zgarishlarni o‘z ichiga oladi. Asar markazida sevgi, ahloq va gunohlardan halos bo‘lish va ularni Jack Raymond obrazi bilan bog‘liqligi ta’kidlangan. Jack Raymond obrazining tasvirlab berishda uning imtiyozli tarbiyasi, shaxsiy xususiyatlari va hayotga bo‘lgan dastlabki qarashlariga alohida e‘tiborga olingan. Asar o‘z xohish-istaklari va unga qo‘yilgan umidlar o‘rtasidagi taranglik tufayli shakllangan murakkab va nuqsonli qahramon Jek Raymond haqida boradi. U o‘z qahramonining psixologik kurashlarini o‘rganib, Voynichning chuqur emotsional to‘qnashuvlarga bo‘lgan qiziqishini, individual tanlov va jamiyat me‘yorlari o‘rtasidagi o‘zaro ta’sirini ask ettiradi. Garchi Jek Raymond “Gadfly” asariga qaraganda kamroq mashhur bo‘lsada, u Voynichning murakkab xarakterni rivojlantirish qobiliyatini va inson tabiatini chuqur anglashini namoyish etadi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Jahon va o‘zbek adabiyotshunosligida viktorian davri adabiyoti, realistic prinsiplar, viktorian davri adibalari, feminizm va feministic adabiyot taraqqiyoti, poetikaning muayyan davr ijodkorlari yoki alohida yozuvchi ijodi misolida individuallik va qiyosiy-tipologik umumlashma tahlili kabi ilmiy-nazariy muammolar g‘arb adabiyotshunoslari: Anna Lively, Benjamin Ramn, Prisma T.B, Natalie Fannatile, rus adabiyotshunoslari Evgeniya Taratuta, Mityagina.S.S va o‘zbek adabiyotshunosi Mirzakalom Islomiy tomonidan tadqiq qilingan. Ethel Lilian Voynichning Jek Raymond asari uning mashhur asari “Gadfly” asari kabi akademik e‘tiborni qozonmagan bo‘lsa ham, bir qancha olimlar tomonidan o‘rganilgan. Voynichning adabiyotga qo‘shgan hissasini o‘rgangan tadqiqotchilardan biri Mark Mazouer bo‘lib, uning inqilobiy mavzularini Yevropa siyosatining keng konteksti bilan bog‘laydi. Bundan tashqari, Endryu Kuk ham Voynichning siyosiy asarlarini ko‘rib chiqdilar, shu bilan birga uning asarlari atrofida ba’zi tanqidiy tahlillar ayollarning inqilobiy harakatlar va Viktoriya adabiyotidagi ishtiroki bo‘yicha kengroq tadqiqotlar ishlarini olib borgan. Biroq Jek Raymond asarini Gadfly asari bilan solishtirganda asosiy ilmiy tadqiqot mavzusi ekanligi haqida juda ko‘p aniq havolalar mavjud emasligi, bu ayniqsa Rossiyada va keyinchalik Sovet Ittifoqida ta’siri bilan ko‘proq e‘tiborni tortdi.

Tadqiqot metodologiyasi. Ethel Lilian Voynichning Jek Raymond birinchi marta 1901 yilda nashr etilgan bo‘lib, shaxsiy rivojlanish, sevgi va axloqiy ziddiyatlarning murakkabliklarini o‘rganadigan psixologik roman hisoblanadi. Roman o‘z xohish-istaklari va axloqiy burch hissi o‘rtasidagi chuqur ichki ziddiyat bilan kurashayotgan, imtiyozli kelib chiqishi bo‘lgan Jek Raymond hayotiga bag‘ishlangan. Asar o‘zining xudbin intilishlari va o‘z harakatlarining oqibatlarini anglash o‘rtasida qolgan maftunkor, ammo axloqiy jihatdan noaniq qahramon Jek bilan boshlanadi. Roman davomida Jek o‘zining dunyoqarashiga qarshi turuvchi turli personajlarga ayniqsa romantik va oilaviy vaziyatlarda duch keladi. Uning ayollar bilan bo‘lgan munosabatlari, ayniqsa go‘zal, idealist Molliga bo‘lgan muhabbati uni hissiy va axloqiy kamchiliklarga qarshi turishga majbur qiladi. Jek sevgi, aybdorlik va o‘z-o‘zini anglash yo‘lida yurar ekan, uning fe‘l-atvori eng yuqori axloqiy da‘vat bilan shaxsiy istaklarini yarashtirish qobiliyatini sinab ko‘radi. Uning aybdorlik va o‘zgarish istagi bilan kurashi hikoyaning o‘zagini tashkil qiladi va roman oxir-oqibat Jekning qutqarilishiga erisha oladimi yoki u o‘z kamchiliklari tuzog‘ida qolishga mahkummi degan savolga javob beradi.

Tahlil va natijalar. Psixologik romanlar yoki personajlarning psixologik rivojlanishiga e‘tibor qaratgan olimlar ko‘pincha Jek Raymondning ichki kurashlari va axloqiy dilemmalarini tahlil qiladilar. Romanda Jekning murakkab shaxsiyati va uning xudbinlik va axloqiy ma‘suliyat o‘rtasidagi kurashi uni adabiyotidagi xarakterga asoslangan hikoyalar muhokamasiga tegishli qiladi. Ba‘zi tadqiqotchilar Jek Raymondni feministik obyektiv orqali tekshirib, Voynich hikoyadagi ayollarni qanday tasvirlashini va ularning Jek bilan o‘zaro munosabatlarini o‘rganishgan. Ushbu tadqiqotlar ko‘pincha Voynichning feminist va ijtimoiy faol sifatidagi kelib chiqishini hisobga olgan holda romandagi gender dinamikasini o‘rganadi. Qiyosiy tadqiqotlar ba‘zan Jek Raymondni Voynichning 20-asr boshidagi mashhur asarlari yoki shunga o‘xshash romanlari bilan birga o‘z ichiga oladi, ular shaxsiy o‘shish, qutqarish va inson qalbining psixologik murakkabligi mavzularini o‘rganadi. Ushbu taqqoslashlar tadqiqotchilarga Voynichning yozish uslubi qanday rivojlangani va roman mavzulari kengroq adabiy tendentsiyalarni qanday aks ettirgani haqida tushuncha berishi mumkin. Roman 20-asr boshida nashr etilganini hisobga olsak, u ijtimoiy normalar va umidlarni tasvirlash uchun ham o‘rganilgan. Ba‘zi olimlar Jekning kurashlari o‘sha davrdagi keskinlikni, ayniqsa jamiyat qatlami, imtiyoz va individualizmni qanday aks ettirishini o‘rganadi. Jek Raymond u qadar keng o‘rganilmagan bo‘lsada, tadqiqotchilarning, ayniqsa Voynichning psixologik ziddiyat va inson holatini davolashiga qiziquvchilarning e‘tiborini tortdi.

Romanning syujetlari boy va serqirra bo‘lib, inson hayotining axloqiy, hisiy va psixologik jihatlarini o‘rganadi. Ularni quyidagi xususiyatlarga bo‘lishimiz mumkin:

1. **Axloqiy noaniqlik va qutqarish:** Asosiy mavzu – bu Jekning axloqiy qarorlar bilan kurashi. Dastlab, Jek mukammal xarakterdan yiroq- u xudbin, biror narsaga undovchi va ko‘pincha noto‘g‘ri qarorlar qabul qiladi. Bir qaraganda qahramon juda yomon salbiy jihatlari yaqool ko‘rinadi. Biroq roman o‘quvchilarni u o‘zgarishi mumkinmi va shaxsiy qutqarish mumkinmi, deb o‘ylashga taklif qiladi. Jekning yo‘li – ichki ziddiyatlardan biri bo‘lib, u doimo o‘z xohish-istaklari va axloqiy jihatdan to‘g‘ri bo‘lgan narsalar o‘rtasida sarson bo‘lgan. Bu esa o‘z navbatida insoniy holatni xudbinlik va yuqori axloqiy maqsadlarga intilish o‘rtasidagi keskinlikni aks ettiradi.

2. **Sevgining murakkabligi:** Romantik munosabtlar nafaqat syujet vositalari, balki Jekning axloqiy va hissiy kurashlarini ochib beradigan vosita sifatida romanning ajralmas qismidir. Asarda Jekning ayollar bilan o‘zaro munosabatlari sevgining murakkabligini aks ettiradi. Sevgi insonning burch, maqsad va o‘z-o‘zini anglash hissini ko‘taradigan yoki murakkablashtiradigan kuch sifatida namoyon bo‘ladi.

3. **O‘z-o‘zini kashf qilish va shaxsiy o‘shish:** O‘z-o‘zini kashf qilish mavzusi roman davomida davom etadi. Jekning sayohati uning kimligini va nimani qadrlashini tushunishga urinishdir. Uning

xarakter sifatidagi evolyutsiyasi o‘z harakatlari va motivatsiyasini shubha ostiga oladigan lahzalari bilan belgilanadi. Bu o‘z-o‘zini aks ettirish jarayoni hikoyaning ajralmas qismi bo‘lib, o‘quvchilarga Jekning asta-sekin yoki ba‘zan to‘liq bo‘lmagan o‘shiga guvoh bo‘lish imkonini beradi. Jek qachonlardir to‘liq o‘zi bo‘lishni orzu qilgan odamga aylanadimi, degan savol asosiy e‘tibor bo‘lib qolmoqda.

4. **Ijtimoiy umidlar va shaxsiy istaklar:** Jek ham o‘zining shaxsiy istaklari va jamiyat tomonidan unga qo‘yilgan umidlar o‘rtasida qoladi. Imtiyozda tug‘ilgan u ma‘lum bir rol yoki o‘ziga xoslikka moslashish uchun bosimga duch keladi, ayniqsa bu uning munosabatlari bilan bog‘liq. Shaxs erkinligi va jamiyat tomonidan yuklangan mas‘uliyat o‘rtasidagi keskinlik davom etayotgan mavzudir. Jek ko‘pincha jamiyatning umidlariga qarshi turadi, ammo bu to‘qnashuvlar uning xarakteriga qatlamlar qo‘shadi va uning ichki tartibsizliklarini kuchaytiradi. Bir qaraganda shu qadar yovuz bo‘lib ko‘ringan Jek aslida hayvonlarga ham ozor berishni xoxlamaydigan inson sifatida gavdalangan.

5. **Psixologik norozilik:** Roman energiyasining kata qismi Jekning psixologik kurashidan kelib chiqadi. Voynich o‘zining ichki ziddiyatlaridan aybdorlik, pushaymonlik va poklanish istagi mavzularini o‘rganish uchun foydalanadi. Psixologik tanglik nafaqat Jekning qarorlari, balki uning shaxsiyatining turli qismlarini yarashtira olmasligi, ko‘pincha uni noto‘g‘ri tanlov qilishga olib keladi. Ushbu mavzu romanning inson ruhiyatini tekshirishda markaziy o‘rinni egallaydi.

Xulosa va takliflar. Xulosa qiladigan bo‘lsak, Jek Raymond Gadfly kabi mashhurlikka ega bo‘lmagan bo‘lishi mumkin, ammo bu inson tabiati, axloqiy ziddiyat va shaxsiy o‘shining kuchli kashfiyotidir. Asar qahramonlarining chuqur xarakterini o‘rganish va sevgi, o‘zini o‘zi kashf qilish va qutqarish mavzulariga jalb qilinadi. Psixologik drama hikoyalarga qiziquvchilar uchun Jek Raymond boy materiallarni o‘rganish imkonini beradi. Jek Raymond insonning murakkabligi timsoli sifatida umumlashtirilgan asar qahramoni hisoblanadi. Uning axloqiy sayohatining hal qilinmagan tabiati haqida o‘ylab ko‘rib, u qutqarilishga erishadimi yoki kamchiliklar tuzog‘ida qoladimi degan savollar o‘quvchini fikrlashga majbur qiladi. Aynan nima Jekning xakteri hatto zamonaviy o‘quvchilar uchun ham dolzarb va jozibali ekanligini bilishim mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ethel Lilian Voynich. Jack Raymond, London. William Heinemann, 1901
2. Taratuta, Yevgeniya. Наш Друг. Этель Лилиан Войнич (Our friend: Ethel Lilian Voynich) Ogonyok, 1957
3. Fremantle, Anne. The Gadfly and Other works by ethel Lilian Voynich
4. Mazower, Mark. What You Did Not Know About Ethel Lilian Voynich
5. Historical reviews of Jack Raymond from contemporary periodicals
6. Jo‘raqulov, U. (2025, July). МУМТОЗ ПОЭТИКАДА “ИДЕАЛ ОБРАЗ” МУАММОСИ. In *Conferences* (Vol. 1, No. 1).
7. Жўракулов, У. (2015). Назарий поэтика масалалари: муаллиф. Жанр. Хронотоп. Тошкент: Фафур Фулом, 353.
8. Khamrayev K. The poetic task of the “first phrase” in the story // *International Scientific Journal Theoretical & Applied Science (USA)*, 2018.- №4.- –P. 62-66 (Global Impact Factor – 0.564; Scientific Indexing Services – 0.912; International Society for Research Activity – 1.344)
9. Temirxonovna, Z. Y. (2021). Traditions of the World Novel in “Lolazor”. *European Scholar Journal*, 2(3), 54-58.
10. <https://books.google.com/vc/books?id=el8TAwAAQBAJ&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>

MUNDARIJA		
I SHO‘BA. TARJIMASHUNOSLIKNING DOLZARB MASALALARI		
1.	Zuhriddin ISOMIDDINOV. Bizdagi tarjima muammolari	5
2.	Uzoq JO‘RAQULOV. O‘zbek tarjimachiligi istiqbollari	9
3.	Xurram RAHIMOV. Alisher Navoiyning “Munojot” asari tarixi, tabdili va tarjimalari xususida	14
4.	Олимджон КАСИМОВ, Мартаба СУЛТОНЗОДА. Некоторые лингвистические особенности перевода лексем «Шахнаме» на русский язык	17
5.	Ne‘matilla OTAJONOV. Eiji Mano – boburshunos olim	22
6.	Rukhsana IFTIKHAR. Beautification of Mughal women	26
7.	Наталья ФИЛИМОНОВА. Возможности перевода при работе иностранных учащихся с художественным текстом: начальный этап изучения русского языка	30
8.	Kosimboy MAMUROV, Nargiza TILAKOVA Functional syntax and mystical semantics: correlating syntaxemes with sufi concepts in Alisher Navai’s Uzbek and English ghazals	34
9.	Xayrulla HAMIDOV. Muslimbek Yo‘ldoshevning tarjimonlik mahorati	38
10.	Ирода СИДДИКОВА. К вопросу взаимосвязи психолингвистики и художественного перевода	43
11.	Xayrulla HAMIDOV, Zulfizarxon QORAXO‘JAYEVA. Nafisiyning “Jannatning yarim yo‘lida” asaridagi personaj portretining tarjimada berilishi	46
12.	Абдумажид МАДРАИМОВ, Аскарый МАДРАИМОВ. Вопросы перевода научного наследия Захириддина Мухаммада Бабур и традиция перевода в библиотеке Акбара в XVI веке	51
13.	Supriya BANERJEE, Iroda UMAROVA Reimagining classics: Tagore, translation and the global reader	54
14.	Ziyodaxon TESHABOYEVA. “Boburnoma”da milliy-madaniy xususiyatli til birliklar va ularning inglizcha tarjimalari	58
15.	Zulhumor MIRZAEVA. Politics under the mask of poetics: Chulpon’s translations in the 1920s-1930s	62
16.	Abdumajid MAMADALIYEV. Badiiy matn tarjimasida milliy koloritni ifodalash muammosi	72
17.	Muhammadjon ABDUVALIYEV. Sinxron tarjimashunoslikning zamonaviy masalalari	74
18.	Мұратбек БАҒИЛА, Кәмшат АЙМАҒАМБЕТОВА. Қазақ тілін оқыту әдістемесінің жаңа парадигмалары	80
19.	Shermurod SUBHON. Ijodiy kengashlarda	84

20.	Shermurod SUBHON. Kitobxon oldida mas’uliyat	97
21.	Murtazo SAYDUMAROV, Mahmudaxon SAYDUMAROVA. O‘zbek adabiyotining ilk romani tarjimalarida lingvomadaniy xususiyatlar va semantik o‘zgarishlar	100
22.	Mahmadiyor ASADOV. Tarjima – qiyosiy adabiyotshunoslikning tadqiqot obyekti	107
23.	Toshtemir ALIMOV. Gender as a linguistic and cultural parameter in literary translation	113
24.	Tozagul MATYOQUBOVA. Ilk hasbi hol qasida va uning o‘zbek tarjimoni	116
25.	Dilafruz MUHAMMADIYEVA. “Boburnoma”ning turkcha tarjimasi bilan bog‘liq muammolar	120
26.	Umida TURAeva. Some challenges of translating forensic terminology between English and Uzbek	125
27.	Елена ПАНОВА. Мифопоэтическая традиция и проблемы перевода и функционирования онимов в волшебной повести «Алиса в стране чудес» Л. Кэрролла	128
28.	Gulnoz MAMARASULOVA. Siyosiy matn tarjimasining lingvokulturologik jihatlari	137
29.	Эльнора БАГАВОВА. Эволюция переводческих теорий: от традиционных подходов к современным тенденциям	140
30.	Dilfuza KHUDAIBERDIEVA. Translation studies: traditional and modern approaches	144
31.	Gulnoz MAMARASULOVA, Ruxshona CHO‘LIYEVA. Diplomatik matnlarning tarjimada ifodalanishi	148
32.	Dilshod AMIRQULOV. Tarjimashunoslikda til tipologiyasi asosida komparativ yondashuv	151
33.	Tozagul NASRULLAEVA. Literary translation as interpretation: on the basis of Dreiser’s literary works	154
34.	Мохира ЭШКУВАТОВА, Достонбек АХМАДОВ. Роль лингвострановедческого компонента в обучении переводу	156
35.	Islom TURDIYEV. Ingliz va o‘zbek tillaridagi ayrim ish yuritish terminlarining tarjima talqinidagi muammolari	160
36.	Фотима УМИРЗАКОВА. Проблемы традиционных и современных подходов в немецком переводе	163
37.	Shohsanam BEKMURATOVA. Maqollar tarjimasida tarjimonlarining lingvomadaniy yondashuvlari	166
II SHO‘BA. QIYOSIY TILSHUNOSLIK MASALALARI		
38.	Sayed Mohamed Ahmad KORAYEM. Principles for developing comparative linguistic studies	171
39.	Nedim BAKIRCI. Milli kimlik inʼsasında halk biliminin işlevi	183
40.	Farhad RAHIMI. Beş, bel, bilek, elik/ el ve ilik kelimelerinin etimolojik ve anlamsal bağlantıları	190

41.	Farhad RAHIMI. Nezirali'nin Çağatay türkçesi sözlüğünün yanlışları üzerine iii	196
42.	Сырга ОРУНБАЕВА, Долон МАЛДЫБАЕВ, Сагынбек ОРУНБАЕВ, Минаим МЫРЗАКМАТОВА, Жумакадыр КАРАМОЛДОЕВ. Горы и их лингвистические особенности: типология высот и культурных различий	215
43.	Saodat MUHAMMEDOVA, Kosimboy MAMUROV. Reforming the Uzbek latin alphabet: balancing phonology and global usability	221
44.	Jamoliddin YOQUBOV. O‘zbek va fransuz tillarida “ona” leksemasi ifodalanishining lingvomadaniy xususiyatlari	223
45.	Valijon VOSITOV. Inkor kategoriyasi lingvistik voqelik sifatida	228
46.	Khushnuda SAMIGOVA. Identifying the semantic component of affectionate form	230
47.	Nargiza DOSBAYEVA. Specific features of intercultural interaction in the course of teaching foreign languages	234
48.	Наргиза РАШИДОВА. Арабские заимствования в узбекском языке	237
49.	Ulugbek KARIMOV. Evolution of the cyborg in 21st-century science fiction	240
50.	Kamola ABDULLOEVA. Diskursiv shaxsning grafik vositalar orqali aks etishi	243
51.	Malohat BADALBAYEVA. The special lexicon of emergency situations in global linguistics	246
52.	Nargiza MIRZALIYEVA. Abdulla Qahhor va Ernest Xeminguey hikoyalari qahramonlarining o‘ziga xos xususiyatlari: badiiy tahlil va qiyosiy yondashuv	250
53.	Azizjon SHARIPOV. Yozma manbalarda Hirotning tarixiy toponimikasiga doir ma’lumotlar: Shohrux Mirzo davri	253
54.	Марина ИСКАКОВА. Тюркоязычный мир от древности	263
55.	Nargiza YUSUPOVA. The impact of artificial intelligence on comparative philology and translation studies	268
56.	Feruzaxon KARIMOVA. Aksiolingvistikada ma’naviy qadriyatlar talqini	272
57.	Zebiniso BEKMURADOVA. O‘zbek va fransuz maqollaridagi xiazmlarning stilistik, semantik va lingvokulturologik tahlili	276
58.	Sabohat QAHHAROVA. Yassaviy hikmatlarining lingvokulturologik tahlili	279
59.	Dildora KENJAYEVA. “Boburnoma”da antroponimlarning etimologik o‘ziga xosligi	283
60.	Gulchexra IBRAGIMOVA. Ingliz tilida abbreviatura va akronimlarning lingvistik tahlili	287
61.	Asror YUSUPOV. Lug‘at maqolasi strukturasi nazariyasining rivojlanishi	289

III SHO‘BA. QIYOSIY ADABIYOTSHUNOSLIK MASALALARI		
62.	Islamjan YAKUBOV. Rudakiy adabiy-estetik qarashlari va lirik qahramon kechinmalari	293
63.	Islamjan YAKUBOV. Tragik konflikt, tragik holat va tragik qahramon	299
64.	Dilnavoz YUSUPOVA, Kemal Yavuz ATAMAN. Uch tazkira qiyosi	308
65.	Gulnoz XALLIEVA, Sitora SHAHOBOVA. “Middlemarch” va “Anna Karenina” asarlarida ayol obrazining o‘rni	316
66.	Bahodir XOLIQOV. Britaniya adabiyoti va o‘zbek mifologiyasida daydi yog‘dularning badiiy xususiyatlari	320
67.	Gulnoz XALLIYEVA, Farangizbonu ADAMOVA. “Jek Raymond” romanida Jek obrazi tahlili	323
68.	Nuriddin ALTINBOYEV. Qiyosiy tahlilda tipologiya va ta’sir fenomeni	326
69.	Gulnoz XALLIYEVA, Iroda ABDULLAYEVA. The nature of satirical characters in the works of Jonathan Swift	330
70.	Mohinur SOTVOLDIYEVA, Gulnoz KHALLIEVA. The poetics and typology of father figures in world literature: a comparative study	333
71.	Xafiza KUCHKAROVA. Badiiy adabiyotda peyzajning o‘rni	336
72.	Dilafro‘z QAHNAROVA. Zamonaviy o‘zbek qissachiligi: xalq an’analari va yangi badiiy shakllar	340
73.	Elmira HAZRATQULOVA. Temuriylar davri adabiy muhitida ustoz-shogird munosabatlari	344
74.	Тоҳир ТУРДИБОЕВ, Нигора ЖЎРАЕВА. Беҳбудий таълимотида ижтимоий-маърифий масалалар	347
75.	Ma’suma OVIDJONOVA. Ingliz va o‘zbek adabiyotida ilmiy fantastikaning narratologik asoslari	351
76.	Эльмира АДИБЕКОВА, Сўлтан САНИЯТ. Türk masallarında hayvan motifleri: geyik motifinin kültürel yansimalari	357
77.	Эльмира АДИБЕКОВА, Сая БЕРІКҚЫЗЫ. Türk-islam kimliginin sembolü olarak Носа Ahmet Yesevi türbesi	368
78.	Эльмира АДИБЕКОВА, Гүлнұр ЕСЕНГЕЛДІ. Karaşaş Ana türbesi ve halk inançlarında kadın Evliya imgesi	375
79.	Дильфуза МАМЕТОВА, Малика ПРИСТАЕВА. Keloğlan ile padişahin kizi masalinin Anadolu, Uygur, Gagavuz varyantlarında kahraman ideali	383
80.	Карлыгаш БОРБАСОВА, Какимжан БИШМАНОВ, Мира БАЛТЫМОВА. Сравнительный анализ текстов Корана, Библии и Торы по проблеме межрелигиозного диалога и укрепления общенационального единства	394
81.	Улжан ТУНГАТОВА, Алуа АЛШЕР. Сравнительный анализ идей толерантности в Коране и Библии	400
82.	Ляззат АЛИЕВА, Möldir NIŞANHAN. Masalların mitolojik mirasi: şamanizm ve islam’in izleri	404